

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII DLA KLASY 8 SZKOŁA PODSTAWOWA NR 209

Uczeń ma możliwość poprawy każdej oceny.

Pierwsze półrocze.

1. Na ocenę niedostateczną:

- uczeń nie zdobył wiedzy i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą.

2. Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- własnymi słowami streszcza przypowieść o faryzeuszu i celniku, przypisuje obu postaciom odpowiednie cechy; podaje sposoby na pokonywanie swoich słabości i pracę nad sobą, w odpowiedzi na Boże wezwanie bycia doskonałym;
- własnymi słowami opowiada o synu posłusznym i nieposłusznym w Ewangelii i dokonuje poprawnej oceny ich postępowania; na podstawie fragmentu przemówienia Jana Pawła II wyjaśnia, czym jest moment Westerplatte w życiu człowieka;
- odwołując się do wybranych fragmentów biblijnych, omawia działanie Boga na rzecz człowieka; po lekcji wyjaśnia, iż szczęście możliwe jest do osiągnięcia jedynie wówczas, gdy poszukiwanie go opiera się na prawdziwych wartościach i nie sprzeciwia się szczęściu innych ludzi;
- na podstawie wybranych tekstów Pisma Świętego wymienia biblijne obrazy Kościoła; po lekcji wyjaśnia zobowiązania względem Kościoła wynikające z przynależności do niego;
- przytacza treść *Ośmiu błogosławieństw* i omawia własnymi słowami, co znaczy „być ubogim w duchu”; odwołując się do wiadomości z lekcji potrafi uzasadnić, iż dobra duchowe są większą wartością niż materialne;
- po lekturze tekstu Mt 5, 3–12 uczeń przytacza treść *Ośmiu błogosławieństw* i omawia własnymi słowami, co znaczy pragnąć sprawiedliwości; na podstawie dotychczasowej wiedzy i doświadczeń wyjaśnia pojęcie sprawiedliwości, określa jej rolę w świecie i konsekwencje jej braku;
- odnosząc się do znanych tekstów biblijnych, wyjaśnia, iż człowiek skażony grzechem potrzebuje ciągłego nawrócenia i naprawiania wyrządzonego zła; po lekturze J 20, 19–23 opowiada o ustanowieniu sakramentu pokuty i pojednania;
- na podstawie fragmentu Mk 3, 28–29 i wiadomości z lekcji uczeń wyjaśnia pojęcie „grzechu przeciw Duchowi Świętemu”; po lekcji wyjaśnia, iż dla prawdziwego nawrócenia konieczne jest wypełnienie wszystkich warunków sakramentu pokuty.

3. Na ocenę dostateczną uczeń:

- Osiągnął wszystko to, co jest wymagane na poprzednią ocenę;
- prawidłowo ocenia postępowanie własne i innych ludzi, odnosi je do nauki Jezusa i chrześcijańskich zasad moralnych; wylicza swoje zalety i podaje przykłady pozytywnego ich zastosowania w konkretnych sytuacjach życiowych;
- po lekcji odróżnia pozytywne rozumienie hasła: „Być sobą” od jego błędnej interpretacji zwalniającej z pokonywania własnych wad i słabości; po refleksji nad własnym charakterem i osobowością wylicza swoje cechy charakteru i

wskazuje, w jaki sposób pomagają mu one w realizacji zadań chrześcijanina w świecie;

- na podstawie dotychczasowej wiedzy i poznanych teksów kultury wyjaśnia, iż poszukiwanie szczęścia jest jedną z kluczowych wartości w życiu człowieka; na przykładzie Świętych Piotra i Pawła wyjaśnia, iż spotkanie z Jezusem pomaga w odnalezieniu drogi do szczęścia;
- odwołując się do biblijnego obrazu Kościoła jako Ciała Mistycznego i fragmentu listu 1 Kor 12, 12–21. 26–27, omawia rolę Jezusa w Kościele oraz rolę pozostałych członków wspólnoty; korzystając z dotychczasowej wiedzy i otrzymanych wiadomości formułuje argumenty przeciw podejściu: „Bóg – tak, Kościół – nie”;
- na podstawie dotychczasowej wiedzy i doświadczeń wyjaśnia, jakie znaczenie mają dobra materialne w życiu człowieka i podaje przykłady właściwego stosunku do nich;
- korzystając z dostępnych źródeł informacji, wylicza świeckie i kościelne inicjatywy na rzecz zaradzania potrzebom ubogich;
- po lekcji omawia wspomagającą rolę darów Ducha Świętego w odpowiedzialności człowieka za czynienie świata bardziej sprawiedliwym; odnosząc się do wybranych wydarzeń z historii i bieżących doniesień medialnych, potrafi właściwie ocenić je jako sprawiedliwe lub niesprawiedliwe;
- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wylicza warunki sakramentu pokuty i omawia je;
- po lekcji uzasadnia, iż chrześcijanin – mimo słabości i popełnionych grzechów – z Bożą pomocą może osiągnąć świętość;
- wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu i wyjaśnia, iż taka postawa odgradza człowieka od Boga i uniemożliwia poprawę; odnosząc się do przykładów z lekcji, odróżnia właściwe korzystanie z sakramentu pokuty i pojednania od rytualizmu;
- na podstawie *Kazania na Górze* i wybranych przypowieści omawia naukę Jezusa wzywającego do okazywania innym miłosierdzia; odnosząc się do *Modlitwy Pańskiej*, wskazuje na przebaczenie bliźnim jako warunek dostąpienia Bożego przebaczenia;
- po lekcji przytacza treść *Ośmiu błogosławieństw* i wyjaśnia, iż cierpienie prześladowań dla sprawiedliwości jest wyrazem wierności Chrystusowi i Jego nauce; wykorzystując zdobytą wiedzę, wymienia różne formy współczesnych prześladowań na tle religijnym i sposoby przeciwstawiania się im;
- na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia, iż Eucharystia łączy ludzi z Bogiem i między sobą; zna słowa Przeistoczenia i tłumaczy, iż są one spełnioną na krzyżu zapowiedzią ofiary Jezusa dla ludzi;
- na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia, iż Chrystus swym życiem dowartościował ludzkie cierpienie i nadał mu sens; własnymi słowami poprawnie omawia istotę i znaczenie sakramentu namaszczenia chorych, odróżniając go od Wiatyku;

- opowiada własnymi słowami przypowieść o miłosiernym Samarytaninie i omawia jej przesłanie; po przeprowadzonej lekcji wyjaśnia, iż troska o chorych i cierpiących jest obowiązkiem chrześcijanina;
- : przytacza treść *Ośmiu błogosławieństw* i omawia własnymi słowami, co znaczy „mieć czyste serce”; na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia sakrament małżeństwa – jego istotę, cechy i zadania;
- przytacza treść *Ośmiu błogosławieństw* i omawia własnymi słowami, na jakich płaszczyznach chrześcijanin winien wprowadzać pokój; odwołując się do wiedzy z lekcji i fragmentu J 20, 19–23, omawia podstawowe wiadomości związane z sakramentem kapłaństwa i rolą kapłanów powierzoną im przez Chrystusa.

4. Na ocenę dobrą uczeń:

- Osiągnął wszystko to, co jest wymagane na poprzednią ocenę;
- odwołując się do przykładu Jezusa i świętych, wyjaśnia, iż pragnienie zemsty i kara śmierci są sprzeczne z wiarą chrześcijańską; własnymi słowami omawia obietnice Jezusa złożone św. Faustynie Kowalskiej, wyjaśniając, iż są one źródłem nadziei dla grzesznych ludzi;
- po lekcji przytacza treść *Ośmiu błogosławieństw* i wyjaśnia, iż cierpienie prześladowań dla sprawiedliwości jest wyrazem wierności Chrystusowi i Jego nauce; wykorzystując zdobytą wiedzę, wymienia różne formy współczesnych prześladowań na tle religijnym i sposoby przeciwstawiania się im;
- odwołując się do własnych doświadczeń i refleksji oraz tekstów z podręcznika, rozróżnia aktywne uczestnictwo w Eucharystii od rytualizmu; wskazując na konkretne elementy liturgii, omawia, w jaki sposób Eucharystia przyczynia się do lepszych relacji między ludźmi;
- odnosząc się do dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji, omawia znaczenie obecności osób chorych i cierpiących we wspólnocie Kościoła; po lekcji znajduje argumenty opowiadające się za ochroną życia od poczęcia aż do naturalnej śmierci, niezależnie od sprawności człowieka;
- odwołując się do posiadanej wiedzy i wiadomości z lekcji wyjaśnia, iż sakrament namaszczenia chorych jednoczy cierpiącego z męką Chrystusa; na podstawie różnych źródeł podaje przykłady osób, dla których wiara była oparciem i umocnieniem w znoszeniu choroby i cierpienia;
- odnosząc się do poznanych tekstów biblijnych podaje przykłady właściwych relacji międzyludzkich podyktowanych czystością serca; korzystając z różnych źródeł, podaje konsekwencje braku kierowania się czystym sercem wobec innych i proponuje sposoby zaradzenia im;
- na podstawie doniesień medialnych podaje przyczyny niepokoju na świecie i podaje propozycje, jak im zaradzić;
- wykorzystując wiadomości z religii i innych przedmiotów, wymienia kapłanów – z czasów dawnych i współczesnych – działających szczególnie aktywnie na rzecz wprowadzania pokoju;

- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji uczeń omawia pojęcia „powinność moralna” i „sumienie” oraz określa ich związek z sakramentami pokuty i pojednania oraz Eucharystii; po lekturze fragmentu Mt 19, 16–22 przedstawia własnymi słowami treść rozmowy Jezusa z bogatym młodzieńcem i wyjaśnia jej sens;
- na podstawie tekstów biblijnych i wiadomości z lekcji wyjaśnia pojęcia: prawo naturalne, prawo pozytywne i podaje przykłady; po spotkaniu dokonuje hierarchizacji zasad postępowania, uzasadniając ponadczasowość i wyższość prawa naturalnego nad prawem stanowionym przez ludzi;
- po lekcji prawidłowo wyjaśnia, czym jest sumienie oraz rozróżnia sumienie prawidłowe, błędne, pewne i wątpliwe; odnosząc się do słów Jana Pawła II, określa, kim jest „człowiek sumienia” i podaje przykłady takich osób;
- w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wylicza różne rodzaje wartości i podaje ich konkretne przykłady; po lekcji opracowuje własną hierarchię wartości, uwzględniając w niej dobra różnego rodzaju.

5. Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- Osiągnął wszystko to, co jest wymagane na poprzednią ocenę;
- po lekcji prawidłowo uzasadnia, iż wypełnianie powinności moralnych określonych w *Przykazaniach* jest świadectwem wiary i prowadzi do prawdziwego szczęścia;
- korzystając z różnych źródeł (wiadomości z historii, doniesień medialnych, życia klasy i szkoły oraz własnych doświadczeń) wskazuje konsekwencje postępowania wbrew przykazaniom i własnemu sumieniu;
- odwołując się do życiorysów danych postaci wskazuje na wartość życia według wyznawanych zasad i wartość aktów odwagi w głoszeniu tych zasad, nawet w niesprzyjających okolicznościach; nawiązując do wybranych wydarzeń z życia klasy i szkoły (rodziny, środowiska rówieśniczego), podaje przykłady posłuszeństwa Bogu i Jego przykazaniom oraz omawia postawę nonkonformizmu;
- na podstawie wybranych fragmentów biblijnych wskazuje na różne postawy człowieka, uwarunkowane określonym rodzajem sumienia; odwołując się do własnych przemyśleń i doświadczeń oraz wiadomości z lekcji, ukazuje związek sakramentów pokuty i pojednania oraz Eucharystii z kształtowaniem sumienia;
- na podstawie fragmentów biblijnych prawidłowo zestawia określoną postać biblijną z wyznawaną przez nią hierarchią wartości; odnosząc się do życiorysów wybranych osób, uzasadnia, iż czasem należy zrezygnować z danych dóbr, troszcząc się o inne;
- własnymi słowami opowiada o wędrówce Izraelitów do Ziemi Obiecanej i wyjaśnia jej sens dla współczesnego człowieka; na podstawie wybranych tekstów biblijnych ukazuje *Przykazania Boże* i naukę Jezusa jako wyraz troski o człowieka i jego zbawienie;

- w oparciu o wybrane teksty biblijne wyjaśnia, dlaczego Bóg dał swemu ludowi przykazania; na podstawie wiadomości z lekcji wyjaśnia istotę nakazu i zakazu etycznego oraz podaje ich przykłady;
- na podstawie lektury tekstów biblijnych podaje przymioty Boga i Jego zamiary względem ludzi; podaje z pamięci treść pierwszego przykazania Bożego i wyjaśnia, do czego ono zobowiązuje;
- omawia własnymi słowami biblijną naukę o Bogu, jedynym Zbawcy, i zobowiązaniach wynikających z pierwszego przykazania; wykorzystując treści z lekcji, formułuje argumenty przeciw wierze w horoskopy, czytaniu wróżb, zabobonom itp.;
- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wyjaśnia, czym jest wolna wola i wymienia postawy i zachowania, które ją ograniczają; po lekcji dokonuje właściwej oceny wróżbiarstwa, astrologii i horoskopów;
- przytacza wybrane fragmenty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela na świat i omawia wypełnienie się obietnicy w osobie Jezusa; na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wyjaśnia potrójne znaczenie Adwentu;
- prawidłowo określa nastrój Adwentu – to czas radosnego oczekiwania i opisuje, jak można przeżywać Adwent, zależnie od kondycji moralnej człowieka i posiadanego obrazu Boga; potrafi wymienić zwyczaje adwentowe, podaje ich sens oraz recytuje z pamięci tekst wybranych pieśni adwentowych;
- na podstawie fragmentów biblijnych opowiada o narodzeniu Jezusa w Betlejem i znaczeniu tego wydarzenia dla ludzi; omawia tradycje związane ze świętowaniem Bożego Narodzenia i wyjaśnia sens świętowania;
- potrafi wyrecytować teksty wybranych kolęd i poprawnie rozpoznaje w nich treści biblijne; przedstawia projekt spotkania wigilijnego w rodzinie, poprawnie interpretuje sens tradycyjnego świętowania.

6. Na ocenę celującą uczeń:

- Osiągnął wszystko to, co jest wymagane na poprzednią ocenę;
- odnosząc się do życia moralnego człowieka i jego celu ostatecznego, wykazuje sprzeczność idei: „Cel uświęca środki” z postawą chrześcijańską; po lekcji wskazuje na analogię wędrówki Izraelitów do Ziemi Obiecanej z własnym życiem, w którym Bóg poucza człowieka przez swoje słowo i podtrzymuje łaską dzięki sakramentom;
- odnosząc się do doświadczeń i przykładów z życia, omawia związek między wolnością człowieka a przestrzeganiem prawa; podaje z pamięci przykazania *Dekalogu* i przyporządkowuje poszczególnym przykazaniom chronione przez nie wartości;
- po lekcji wymienia błędne obrazy Boga utrudniające posłuszeństwo Bogu i pogłębianie relacji z Nim; odnosząc się do doświadczeń i przykładów z życia, wyjaśnia, jakie są współczesne zagrożenia dla przestrzegania pierwszego przykazania *Dekalogu*;

- na podstawie lektury tekstów biblijnych opowiada własnymi słowami o męce i śmierci Jezusa na krzyżu; podaje datę święta Podwyższenia Krzyża i omawia możliwości przeżywania tego dnia w domu i w kościele; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wyjaśnia, że krzyż jest dla chrześcijan znakiem zbawienia i ofiarnej miłości;
- opowiada o poszukiwaniach drzewa krzyża podjętych przez św. Helenę jako o świadectwie wiary cesarzowej; zna słowa pieśni *Krzyżu święty nade wszystko* i prawidłowo określa nastrój utworu;
- po przeprowadzonej lekcji przytacza wybrane wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki; wyjaśnia, że św. Stanisław Kostka jest patronem młodzieży i poprawnie wymienia, w jakich sprawach można się do niego zwracać; podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława Kostki;
- na podstawie historii życia św. Stanisława wymienia cechy, które sprzyjają osiągnięciu założonych celów i dążeniu do świętości; określa przesłanie życia św. Stanisława Kostki i jego znaczenie dla własnego postępowania i realizacji własnych planów;
- na podstawie poznanych tekstów określa główne idee nauczania papieskiego związane z *Dekalogiem*; poprawnie podaje datę liturgicznego wspomnienia bł. Jana Pawła II (22 X), odróżnia je od Dnia Papieskiego (niedziela przed 16 X) i Dnia Jana Pawła II ustanowionego przez Sejm RP (16 X);
- odnosząc się do nauczania bł. Jana Pawła II, wyjaśnia, że przykazania Boże stanowią pomoc w dążeniu prawdziwego szczęścia i prowadzą do świętości; wykorzystując dostępne źródła i środki społecznego przekazu, wskazuje na różne możliwości zapoznawania się z nauczaniem papieskim.

Drugie półrocze.

1. Na ocenę niedostateczną:

- uczeń nie zdobył wiedzy i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą.

2. Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- własnymi słowami przytacza ostrzeżenie przed fałszywymi prorokami zawarte przez św. Pawła w Liście do Galatów; odnosząc się do tekstów z podręcznika, podaje sposoby werbowania do sekt oraz techniki stosowane przez ich przedstawicieli;
- omawia własnymi słowami sens przytaczanego drugiego przykazania Bożego; na podstawie słownika i innych źródeł wyjaśnia, czym jest imię i podaje znaczenie własnego imienia;
- na podstawie tekstów biblijnych omawia zobowiązanie do świadczenia o Chrystusie wobec innych; po lekcji podaje przykłady dawania świadectwa wierze – poprzez praktyki religijne, przestrzeganie zasad wiary oraz noszenie znaków przynależności do Chrystusa;
- przytacza wybrane fakty z życia św. Tomasza More’a i króla Henryka VIII; na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji podaje zasady budowania hierarchii wartości i uzasadnia konieczność wierności tym zasadom niezależnie od okoliczności;
- po lekcji przedstawia wybrane fakty z życia św. Jadwigi Królowej, potwierdzające jej gorliwą wiarę i rzetelność w pełnieniu powierzonych jej obowiązków; wykorzystując wiadomości z lekcji i innych przedmiotów, wyjaśnia wartość nauki dla Kościoła i narodu;
- wykorzystując posiadaną wiedzę, wiadomości z lekcji historii oraz religii, omawia sytuację Kościoła w przededniu reformacji; po lekcji wyjaśnia różnice i podobieństwa między katolicyzmem a pozostałymi głównymi wyznaniem chrześcijańskimi;
- na podstawie posiadanych wiadomości wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformy katolickiej; po lekcji omawia okoliczności powstania katechizmów oraz uzasadnia potrzebę korzystania z nich.

3. Na ocenę dostateczną uczeń:

- Osiągnął wszystko to, co jest wymagane na poprzednią ocenę;
- po lekcji wyjaśnia twierdzenie, iż przynależność do sekty jest zdradą Jezusa i niszczy osobowość człowieka;
- uczestniczy w dyskusji na temat sposobów uchronienia się przed działaniem sekt, wymieniając wśród nich rozumne pogłębianie wiary, lekturę Biblii oraz życie sakramentalne;
- wykorzystując wiadomości z lekcji, podaje znaczenie imion z Biblii i wyjaśnia, iż Imię Boga jest jednocześnie określeniem Jego istoty; po lekcji wskazuje różnice pomiędzy właściwym używaniem Imienia Bożego oraz używaniem go wbrew drugiemu przykazaniu Bożemu;

- odnosząc się do przykładów z życia, wyjaśnia, na czym polega faryzeizm i omawia niewłaściwość takiej postawy;
- wykorzystując zdobytą wiedzę i wiadomości z różnych źródeł, wyjaśnia sens noszenia medalika chrześcijańskiego oraz przeciwstawia go amuletom i talizmanom;
- po lekcji omawia początki Kościoła anglikańskiego, wskazując na bezpośrednie przyczyny jego powstania i wybrane zasady w nim panujące; na przykładzie św. Tomasza More'a wyjaśnia, iż prawo Boże jest ponad prawem ludzkim i pozostaje obowiązujące w sumieniu, nawet w obliczu cierpienia czy śmierci;
- odnosząc się do wybranych tekstów biblijnych i wydarzeń historycznych z XIV/XV wieku, omawia pojmowanie władzy jako służby społecznej; na podstawie życiorysu św. Jadwigi wyjaśnia, jakie cechy powinny charakteryzować dobrego władcę;
- odróżnia słuszne postulaty reformatorów od bezzasadnych żądań względem Kościoła;
- odnosząc się do tez M. Lutra, omawia miejsce Biblii w życiu chrześcijańskim;
- na przykładzie wydarzenia Soboru Trydenckiego wyjaśnia konieczność troski Kościoła o formułowanie prawd wiary i ich właściwy przekaz; korzystając z dostępnych źródeł, przybliża działalność św. Karola Boromeusza oraz św. Ignacego Loyoli;
- po lekcji omawia przebieg i recepcję reformy katolickiej w Polsce; podaje polskie brzmienie zasady: „Cuius regio, eius religio” i omawia związane z nią zagrożenia;
- odwołując się do tekstów z podręcznika, opowiada o unitach podlaskich i ich męczeństwie jako o świadectwie wiary; korzystając z dostępnych źródeł, podaje podstawowe wiadomości na temat św. Andrzeja Boboli i jego działalności;
- przytacza z pamięci treść trzeciego przykazania Bożego i omawia je własnymi słowami; odwołując się do doświadczenia i posiadanej wiedzy, wyjaśnia, jak powinno wyglądać świętowanie niedzieli;
- przytacza z pamięci treść IV przykazania Bożego i omawia konkretne postawy związane z jego wypełnianiem; po lekcji wymienia sposoby okazywania szacunku i miłości najbliższym – zarówno na co dzień, jak i podczas świąt rodzinnych.

4. Na ocenę dobrą uczeń:

- Osiągnął wszystko to, co jest wymagane na poprzednie oceny;
- na podstawie zdobytej wiedzy charakteryzuje reformację w Polsce i zasługi jej przedstawicieli dla kultury;

- odwołując się do wiedzy historycznej i tekstów z podręcznika, podaje podstawowe wiadomości na temat konfederacji warszawskiej jako wielkiej karty tolerancji;
- po lekcji wymienia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła podejmowane na ziemiach polskich i dokonuje ich oceny;
- na podstawie zdobytej wiedzy prawidłowo wyjaśnia pojęcia: „religia”, „obrzęd”, „wyznanie”, podaje ich przykłady i określa wzajemne zależności;
- na podstawie wiadomości z lekcji wymienia dni święte w różnych religiach i wyjaśnia, dlaczego niedziela jest dniem świętym dla chrześcijan; po lekcji tłumaczy, czym są święta nakazane oraz wymienia daty i nazwy świąt chrześcijańskich przypadających w innym dniu tygodnia niż niedziela;
- na podstawie własnych refleksji i doświadczeń innych osób (w tym bohaterów literackich) podaje motywy miłości i wdzięczności względem rodziców; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wyjaśnia potrzebę troski o dobre relacje z najbliższymi i okazywanie szacunku starszym;
- po analizie IV przykazania wyjaśnia, iż zobowiązuje ono do oddawania czci i szacunku Ojczyźnie; w oparciu o wiedzę historyczną i wiadomości lekcji wskazuje związki polskiego patriotyzmu z wiarą;
- podaje treść IV przykazania Bożego i wyjaśnia, do czego Bóg zobowiązuje w nim człowieka; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wymienia wykroczenia przeciw ludzkiemu życiu;
- na podstawie lektury tekstów z podręcznika wyjaśnia, iż uleganie wszelkim nałogom jest przeciwne IV przykazaniu – szkodzą życiu i zdrowiu; po lekcji podaje możliwe przyczyny sięgania po używki i wskazuje, jak można temu zapobiec;
- na podstawie lektury tekstów biblijnych wyjaśnia, kim jest przyjaciel i wymienia cechy prawdziwego przyjaciela; po lekcji wyjaśnia, iż przyjaźń jest wielkim dobrem, o które trzeba dbać i na które należy zasłużyć;
- przytacza treść VI przykazania Bożego i wyjaśnia jego sens własnymi słowami; po lekcji wylicza wykroczenia przeciw VI przykazaniu, charakteryzuje ich źródła i krótko je omawia.

5. Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- Osiągnął wszystko to, co jest wymagane na poprzednie oceny;
- na podstawie wybranych tekstów literackich omawia miłość do Boga i Ojczyzny w ujęciu poetów i pisarzy; po lekcji uzasadnia współczesną potrzebę patriotyzmu i jego rolę w kształtowaniu tożsamości narodowej;
- odwołując się do sytuacji z życia, wyjaśnia, iż wszelkie uzależnienia oraz doprowadzenie do stanu zagrożenia własnego zdrowia i życia są przeciwne woli Bożej; po lekcji podaje przykłady realizacji pasji życiowej jako formy poszukiwania radości życia i nadawania mu sensu;
- odwołując się do przykładów z podręcznika i środków masowego przekazu, omawia, w jaki sposób uzależnienie negatywnie wpływa na relacje z Bogiem i ludźmi; korzystając z dostępnych źródeł, podaje przykłady akcji społecznych i

inicjatyw na rzecz wyzwolenia człowieka, profilaktyki i przeciwdziałania nałogom;

- własnymi słowami opowiada o przyjaźni Dawida i Jonatana oraz Jezusa i Łazarza; na podstawie konkretnych przykładów omawia nieprawidłowe rozumienie przyjaźni, np. jako relacji do zwierzęcia lub przedmiotu;
- w oparciu o dotychczasową wiedzę omawia zmiany związane z dojrzewaniem i wskazuje związane z nimi problemy natury moralnej; na podstawie treści z podręcznika i źródeł własnych tłumaczy potrzebę opanowywania własnego popędu płciowego i wspomagającą rolę sakramentów w zachowaniu czystości;
- przytacza treść VII przykazania Bożego i wymienia wykroczenia przeciw niemu; po lekcji podaje przykłady zadośćuczynienia Bogu i bliźniemu za grzechy przeciw VII przykazaniu;
- odwołując się do wybranych tekstów biblijnych, wyjaśnia konieczność troski o ubogich, co jest przejawem miłosierdzia względem bliźnich; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wymienia uczynki miłosierne względem ciała i duszy i wskazuje konkretne możliwości ich wypełniania;
- przytacza treść VIII przykazania Bożego, wyjaśnia, do czego ono zobowiązuje; na podstawie tekstów z podręcznika wyjaśnia, iż prawda ma fundamentalne znaczenie dla kształtowania relacji międzyludzkich;
- omawia własnymi słowami biblijne przykłady wykroczeń przeciw prawdzie i ich konsekwencje; po lekcji wymienia wykroczenia przeciw prawdzie i wyjaśnia, iż są one sprzeczne z VIII przykazaniem i miłością bliźniego;
- w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wyjaśnia, iż człowiek jest odpowiedzialny za mądre spożytkowanie wolnego czasu; wymienia formy spędzania wolnego czasu szkodzące rozwojowi intelektualnemu i duchowemu oraz podaje argumenty przeciwko nim;
- po analizie wybranych czasopism prawidłowo odróżnia te, które wspierają chrześcijański ideał miłości i rodziny od pism, które go zafałszowują; na podstawie tekstów z podręcznika wyjaśnia moralne konsekwencje czytania niewłaściwych czasopism;
- po lekcji podaje argumenty przeciwko czytaniu pism pornograficznych i innych wyśmiewających wartość czystości; odnosząc się do historii Teda Bundy i jej podobnych, ukazuje wspomagającą rolę wiary i praktyk religijnych we właściwym wyborze lektur;
- własnymi słowami opowiada o odnalezieniu pustego grobu przez różne biblijne postaci i nastrojach z tym związanych; wylicza zwyczaje wielkanocne i podaje ich sens religijny oraz omawia regionalne i rodzinne tradycje związane ze Zmartwychwstaniem Pańskim;
- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z odkupienia; zna tekst wybranych pieśni wielkanocnych i potrafi wyjaśnić występujące w nich zwroty, odnosząc się do tekstów biblijnych;

- na podstawie biblijnych fragmentów opowiada o zesłaniu Ducha Świętego jako spełnionej obietnicy Jezusa działającego w swoim Kościele; wykorzystując dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji, omawia symbole i znaki obecności Ducha Świętego; wymienia dary Ducha Świętego i poprawnie określa, jak można korzystać z nich w życiu codziennym;
- wyjaśnia związek Pięćdziesiątnicy ze zmartwychwstaniem Pańskim oraz podaje różne nazwy uroczystości Zesłania Ducha Świętego, czas i sposób jej obchodów; po lekcji wyjaśnia związek zesłania Ducha Świętego z potrzebą odnowy świata i przewycięzania zła w świecie.

6. Na ocenę celującą uczeń:

- Osiągnął to, co jest wymagane na poprzednie oceny;
- na podstawie wybranych tekstów biblijnych określa właściwy stosunek chrześcijanina do dóbr materialnych;
- korzystając z dostępnych źródeł, uzasadnia potrzebę uczciwego postępowania w szkole, w pracy i w wolnym czasie;
- po lekcji wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy przyjmowaniem Komunii Świętej i czynami miłosierdzia;
- na podstawie podręcznika i innych dostępnych źródeł wymienia osoby i instytucje zajmujące się świadczeniem pomocy ubogim;
- odwołując się do wybranych tekstów biblijnych, omawia własnymi słowami motyw prawdy w nauczaniu Jezusa; po lekcji podaje argumenty podważające słuszność opinii, wedle której „każdy ma swoją prawdę”;
- w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji streszcza naukę Jezusa na temat prawdy; odnosząc się do konkretnych przykładów, podaje możliwości zadośćuczynienia osobom okłamanym, obmówionym, zdradzonym itp.;
- po lekcji podaje zasady higieny korzystania z mediów elektronicznych; odwołując się do konkretnych przykładów, omawia zagrożenia płynące z bezkrytycznej percepcji treści proponowanych przez środki przekazu;
- na podstawie tekstów biblijnych i wiadomości z lekcji omawia jedność Kościoła jako istotny przymiot zamierzony przez Jezusa; podaje datę Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan oraz sposoby włączenia się w obchody;
- poprawnie wyjaśnia pojęcie „ekumenizm” i mówi, jakich religii on dotyczy; przytacza wybrane daty i wydarzenia związane z działaniami ruchu ekumenicznego; uzasadnia konieczność modlitwy o jedność chrześcijan i wymienia jej przykłady;
- odnosząc się do tekstów biblijnych charakteryzuje liturgiczny okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia; podaje sposoby przeżywania Wielkiego Postu – czasu nawrócenia, poprawnie argumentuje konieczność modlitwy w procesie nawrócenia;

- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wymienia nabożeństwa wielkopostne i czyny pokutne oraz omawia je; wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy sakramentem chrztu świętego i odnawianiem łaski we własnym życiu przez sakrament pokuty i pojednania;
- na podstawie tekstów biblijnych własnymi słowami streszcza dialog Jezusa z Piłatem o posiadaniu władzy; odwołując się do wiadomości z historii, omawia życie i działalność św. Kazimierza Królewicza, wskazuje na cechy, które pomogły mu w osiągnięciu świętości;
- wymienia zobowiązania spoczywające na rządzących państwami i podaje argumenty religijne; wyjaśnia potrzebę wspierania modlitwą osób sprawujących władzę oraz podaje przykłady modlitw;
- na podstawie lektury biblijnej streszcza przypowieść o synu marnotrawnym i charakteryzuje występujące w niej postaci; wyjaśnia, iż syn marnotrawny jest obrazem grzesznika, który się nawraca i przystępuje do sakramentu pokuty i pojednania;
- omawia prawdę o Bożym Miłosierdziu, argumentując ją konkretnym działaniem Boga na rzecz człowieka; wymienia czynniki sprzyjające owocnemu przeżyciu rekolekcji oraz określa własną odpowiedzialność za pomoc innym w uczestnictwie w tych ćwiczeniach duchowych;
- opowiada własnymi słowami przypowieść o dobrej i złej budowli, poprawnie interpretuje ją – w kontekście opierania ludzkiego życia na Ewangelii; odwołując się do własnych doświadczeń i wiedzy z lekcji, wyjaśnia, iż młodość jest czasem poszukiwania autorytetów i właściwych wzorów postępowania;
- wskazuje na papieża i biskupów jako na osoby z mandatu Jezusa, przekazujące dziś młodym ludziom orędzie ewangeliczne i jego egzystencjalną interpretację; wylicza inicjatywy Kościoła powszechnego i lokalnego adresowane do młodych ludzi i poszukuje szczegółowych informacji o nich w środkach społecznego przekazu;
- na podstawie tekstów biblijnych odtwarza przebieg trzech dni paschalnych w życiu Jezusa i Apostołów; wymienia z pamięci liturgiczne obchody Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty, wiążąc je z konkretnymi wydarzeniami biblijnymi;
- odczytuje na podstawie tekstów obrzędów liturgicznych związek opisywanych wydarzeń Triduum Paschalnego z życiem chrześcijanina; zna teksty wybranych pieśni pasyjnych i potrafi wskazać w nich treści wywodzące się z Biblii; wylicza tradycje i zwyczaje obchodów Triduum i uzasadnia ich sens w odniesieniu do zbawczej ofiary Jezusa.